

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS 2) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน
2. เป้าหมายในการดำเนินงาน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้รายงานได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ตามขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ใช้กรอบแนวทางตามหลักธรรมาภิบาล (G) ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการทำงาน ดังนี้

1. กำหนดกรอบ/ภาระงาน

มีการดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์บริบททั้ง 4 M คือ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วิธีการ (Method) และเครื่องมือ (Materials) รวมถึงทรัพยากรต่าง ๆ

เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยออกแบบกิจกรรม ออกแบบการประเมินผลที่บูรณาการหลักสูตรมาภิบาลกับภาระงาน 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ (หลักนิติธรรม) มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ทั้ง 4 M
- 1.2 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียนใช้หลักความโปร่งใสและความคุ้มค่า
- 1.3 ด้านกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพใช้หลักการมีส่วนร่วมและหลักความรับผิดชอบ
- 1.4 ด้านการประเมิน ติดตาม สะท้อนผลเพื่อการพัฒนา/ปรับปรุงใช้หลักคุณธรรม

2. กำหนดหน้าที่คณะทำงาน

โรงเรียนได้ดำเนินการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมและวิธีการขับเคลื่อนให้กับบุคลากรทุกคนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย โดยใช้การสร้างทีมงาน ดังนี้

- 2.1 ทีมสร้างองค์ความรู้/ภาคทฤษฎี (ทีมนำ) โดยคณะครูดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ภายในโรงเรียน
- 2.2 ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) โดยผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการจัดหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ
- 2.3 ทีมดำเนินงานประเมินคุณภาพ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามเป้าหมายแบบกัลยาณมิตร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน (DO) ใช้กรอบแนวทาง ภาวะผู้นำ (L) และการมีส่วนร่วม (I)

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานซึ่งบูรณาการหลักการพัฒนาภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม โดยในแต่ละวันจะมีกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

เวลา 07.00 น. ครูเวรประจำวันยืนหน้าโรงเรียนรับนักเรียน

	- นักเรียนทำกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน การผลิต และร้านค้าออมทรัพย์
เวลา 07.40 น.	นักเรียนทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนตามเขตรับผิดชอบ
เวลา 08.00 น.	นักเรียนเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาดเตรียมเข้าแถว
เวลา 08.05 น.	ครูเวรเคาะระฆังให้สัญญาณเข้าแถว ทำกิจกรรมหน้าเสาธง
	- English for you
	- อบรมแจ้งข่าวสาร
	- สวดมนต์ สมาธิ 5 นาที
เวลา 08.30 น.	นักเรียนเข้าเรียนภาคเช้า
เวลา 11.00 น.	นักเรียนชั้นอนุบาลพักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา 11.30 น.	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 พักรับประทานอาหาร กลางวัน
เวลา 12.15 น.	กิจกรรมแปร่งฟัน
เวลา 12.30 น.	นักเรียนเข้าเรียนภาคบ่าย
เวลา 14.30 น.	นักเรียนทำกิจกรรมชุมนุม, ลูกเสือ, พละहरรรษา, ภาษาพาเพลิน งานหัตถกรรมจากกก สอนเสริมวิชาการเวลา
15.30 น.	ครูเวรเคาะระฆัง รวมแถวให้นักเรียนกลับบ้าน และโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาจะมีกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะ อาชีพตามลำดับ ดังนี้

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ได้แก่ การสอนซ่อมเสริม กิจกรรมการแข่งขัน/ประกวดทักษะวิชาการ กิจกรรม English for you
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านทักษะชีวิต ได้แก่ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ซึ่งดำเนินการ 4 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมสหกรณ์การผลิต (หัตถกรรมจากกก, เลี้ยงกบ และปลาตุ๊กในบ่อซีเมนต์, กิจกรรมเพาะเห็ด, เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่, ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ, ปลูกพืชผักสวนครัว 2) กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า 3) กิจกรรมออมทรัพย์ 4) กิจกรรมการศึกษาและสวัสดิการ เช่น กิจกรรมความพอเพียง กิจกรรมห้องเรียนสีขาว กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางการกีฬา กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น
3. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านทักษะอาชีพ ได้แก่ กิจกรรม 1 ผลิตภัณฑ์ 1 อาชีพ กิจกรรมลดเรียนเพิ่มรู้ เป็นต้น

ซึ่งทุกกิจกรรมของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้มุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและชุมชนมีภาวะผู้นำในการดำเนินงานและมีส่วนร่วมช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานทุกขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) ใช้กรอบแนวทางตามหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ (S) โดยเน้นการจัดทำแผนนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

3.1 นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ตามแนวดำเนินการ โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครอง ทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนดำเนินการ ระยะระหว่างดำเนินการ และระยะหลังดำเนินการ ตลอดจนช่วยให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน/พัฒนาสื่อ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และแนะนำวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ตลอดจนการประเมินความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำผลการดำเนินงานนำมาปรับปรุงแก้ไขด้วยการหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อให้คณะครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ขับเคลื่อนโดยในลักษณะทีมทำและทีมนำ ได้ทราบผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับไปสู่ขั้น PLAN การวางแผน และขั้น DO ดำเนินการตามแผน

3.2 สรุปผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

3.3 ครูผู้สอนดำเนินการสรุปรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูลในภาพรวมของโรงเรียนในด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

3.4 มอบประกาศนียบัตรครูต้นแบบ นักเรียนต้นแบบ และผู้ปกครองต้นแบบ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม GLISS ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) ใช้กรอบแนวทางตามหลักการบริหารเชิงระบบ (S) โดยเน้นการทำงานเชิงระบบ เป็นวงรอบการทำงานที่มีขั้นตอนชัดเจน ดังนี้

4.1 ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม GLISS+ (กลิส พลัส) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงรูปแบบ GLISS เข้าสู่ห้องเรียน

4.2 ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) สะท้อนผลการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนำผลการดำเนินงาน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4.3 ทีมดำเนินงานสร้างองค์ความรู้/ภาคทฤษฎี (ทีมนำ) และด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) ร่วมกันสะท้อนผลและประเมินผลทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินผลทางด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการและประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์อย่างหลากหลาย ได้แก่ FACEBOOK ชื่อ Page : โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา เพื่อความเข้มแข็งทางวิชาการอย่างยั่งยืน

2. กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานโดยใช้โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาเป็นหน่วยข้อมูล โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 131 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา จำนวน 16 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการตอบแบบสอบถามได้ดี และมีความสมบูรณ์) จำนวน 54 คน คณะกรรมการสถานศึกษา (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้แทนครู) จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียน (ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) จำนวน 54 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ได้แก่ แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบนิเทศ

ในการสร้างแบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS เกี่ยวข้อง ผู้รายงานได้ดำเนินการดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1.1 ศึกษาพฤติกรรมที่จะนิเทศ โดยการศึกษาพฤติกรรมย่อยที่ต้องการนิเทศให้ชัดเจน ว่ามีกี่พฤติกรรมอะไรบ้าง โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะนิเทศ/วัด แล้วสรุปเป็นนิยามตัวแปรในเชิงปฏิบัติการ

1.2 นิยาม หรือให้ความหมายพฤติกรรมย่อยเหล่านั้น ซึ่งเป็นการนิยามแบบวัดได้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

1.3 เขียนโครงร่างพฤติกรรมย่อยและส่วนประกอบของแบบนิเทศและกำหนดว่าจะเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ

1.4 จัดทำร่างแบบบันทึกการนิเทศ และนำร่างแบบบันทึกการนิเทศสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1.4.1 ดร.พิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.4.2 ดร.วิไลวรรณ สิทธิ ศักขานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.4.3 ดร.วิชนีย์ ทศศะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

1.4.4 ดร.เนาวรัตน์ ศิริเมธางกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีเวินชัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา

1.4.5 ดร.สมานชัย สุวรรณอำไพ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.5 ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2562: 220) ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่าความสอดคล้องและตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดที่เรียกว่า ค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัด พบว่ามีค่า IOC อยู่ในเกณฑ์ จำนวน 39 ข้อ คือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

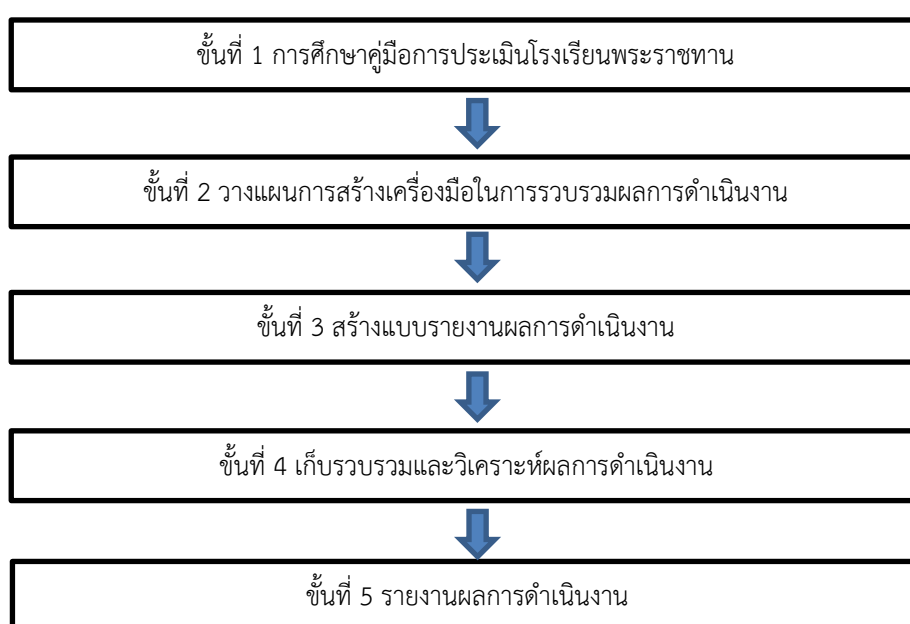
1.6 นำแบบนิเทศไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนบ้านท่าอุเทน โรงเรียนอนุชนวิทยาคาร โรงเรียนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว โรงเรียนบ้านท่าจำปา โรงเรียนบ้านไชยบุรี โรงเรียนบ้านคำสว่าง โรงเรียนบ้านโพน โรงเรียนบ้านนาฝักปอด โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 4 คน รวมโรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.84-0.97 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.996 และรายด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณภาพนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.86-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.977
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.82-0.93 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.973
3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.88-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.977
4. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.91-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.991
5. ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.91-0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.977

1.7 ปรับแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 9 ขั้นตอนการสร้างแบบรายงานผลการดำเนินงาน

3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

ในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS นั้น แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รายงานได้ดำเนินการดังมี รายละเอียด ต่อไปนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่จะวัด เลือกรูปแบบเครื่องมือที่จะวัด และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

3.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS โดยประยุกต์ใช้ในการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม โดยเน้นที่การประเมินบริบท (Context Evaluation) ปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) กระบวนการ (Process Evaluation) และผลลัพธ์ (Output) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีตัวเลือก 5 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ พึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน พึงพอใจมาก 4 คะแนน พึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน พึงพอใจน้อย 2 คะแนน และพึงพอใจน้อยมาก 1 คะแนน

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.4.1 ดร.พิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3.4.2 ดร.วิไลวรรณ สิทธิ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

3.4.3 ดร.วิชนีย์ ทศตะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

3.4.4 ดร.เนาวรัตน์ ศิริเมธางกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีเวินชัย ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา

3.4.5 ดร.สมานชัย สุวรรณอำไพ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.5 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2562: 220) ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่าความสอดคล้องและตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดที่เรียกว่า ค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัด พบว่ามีค่า IOC อยู่ในเกณฑ์ จำนวน 15 ข้อ คือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนบ้านท่าอุเทน โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร โรงเรียนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว โรงเรียนบ้านท่าจำปา โรงเรียนบ้านไชยบุรี โรงเรียนบ้านคำสว่าง โรงเรียนบ้านโพธิ์ โรงเรียนบ้านนาฝักปอด โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 1 คน นักเรียน จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน รวมโรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.86-0.95 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.989 และรายด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context Evaluation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.87-0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.954

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.88-0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.967

3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.90-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.972

4. ด้านผลลัพธ์ (Output) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.87-0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.964

3.5 ปรับแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้รายงานได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือเพื่อสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 131 คน โดยผู้รายงานดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยผู้รายงานพร้อมด้วยหัวหน้ากลุ่มบริหารทั้ง 4 กลุ่มงาน ร่วมกันนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน โดยมีรายละเอียดการนิเทศตามแบบการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

2. ข้อมูลผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทานของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลตามแบบรายงานการประเมินโรงเรียนพระราชทาน โดยผู้รายงานพร้อมด้วยหัวหน้ากลุ่มบริหารทั้ง 4 กลุ่มงานร่วมกันเก็บข้อมูลตามแบบรายงานการประเมินโรงเรียนพระราชทาน

3. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จากผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครู 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน 54 คน และนักเรียน 54 คน รวมทั้งสิ้น 131 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 131 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพศึกษา โดยใช้รูปแบบ GLISS ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าสถิติร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทานใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าสถิติร้อยละ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยผู้รายงานกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 109) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สูตร ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) สูตรการหาค่าร้อยละ (มนสิช สิริสมบุญ, 2550, หน้า 140)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = ค่าร้อยละ

f = ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) สูตรการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (มนสิช สิริสมบุญ, 2550, หน้า 142)

$$\mu = \frac{\sum xi}{N}$$

μ = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum xi$ = ผลรวมของค่าข้อมูลทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใช้สูตรค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (มนสิช สิริสมบุญ, 2550, หน้า 144)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum(x_i - \mu)^2}{N}}$$

σ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร

μ = ค่าเฉลี่ยประชากร

X_i = ข้อมูลแต่ละคน

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$\sum$ = ผลรวม

2. สถิติหาคุนภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่า IOC (Index objective concurrence) เป็นการหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนวิเคราะห์เนื้อหาพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

สูตรการหาค่า IOC (อนุกวีติ คุณแก้ว, 2559, หน้า 142) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ข้อความนั้นก็จะเป็นตัวแทนลักษณะของพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าข้อความใดที่มีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 ข้อความนั้นก็ถูกตัดออกไปปรับปรุงใหม่ให้ดีขึ้น (อนุกวีติ คุณแก้ว, 2559, หน้า 142)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (Item-Total Correlation) โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ใช้ (เกณฑ์การคัดเลือกคือมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.257 ขึ้นไป) (อนุวัติ คุณแก้ว, 2559, หน้า 146)

สูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้าน
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อ
 $\sum X^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้านแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างรายด้านกับรายข้อ
 N แทน จำนวนทั้งหมด

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) (อนุวัติ คุณแก้ว, 2559, หน้า 149)

สูตร

$$\alpha = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อคำถาม
 $\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ